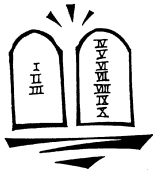

ARTONDE SÖNDAGEN EFTER TRINITATIS

DOMINICA DUODEVIGINTI

Epistel: 1 Kor. 1: 1-9. Evangelium: Matt. 22:34-46. Predikan Mark 10:17-27 av Ingmar Andersson

TRONS LYDNAD - OEN RIKE YNGLINGEN

EN LIVSVIKTIG FRÅGA

Jesus är på vandring från Galileen och har kommit till Judeen. En man kommer springande fram till honom. Av Matteus får vi veta att han var ung, och Lukas skriver att han var en högt uppsatt man, kanske en medlem av Stora rådet. Han faller på knä framför Jesus och har en livsviktig fråga, som han måste få svar på: *"Gode Mästare, vad skall jag göra för att ärva evigt liv?"* Jesus svarar omedelbart med en ganska skarp motfråga: *"Varför kallar du mig god? Ingen är god utom en, och det är Gud."*

Av Jesu svar förstår vi, att mannen inte insett vem Jesus är. Han kallar Jesus för Mästare i betydelsen en god lärare, en klok och lärd människa, och Jesus gör klart för honom, att ingen människa är god. Det finns bara en som i ordets rätta bemärkelse är god, och det är Gud.

Det finns många som förnekar att Jesus är sann Gud. En del av dessa menar att Jesus när han säger ett *"ingen är god, utom en, och det är Gud"* avvisar att bli kallad Gud. Men det är att helt misstolka vad Jesus säger. Jesus säger inte till den rike ynglingen, att det är fel att kalla honom Gud. Men – varför kallar du mig god, om du bara håller mig för en lärare?

Och så får han av Jesus några enkla anvisningar om att ta Guds bud på allvar: *"Buden känner du: Du skall inte mörda, Du skall inte begå äktenskapsbrott, Du skall inte stjäla, Du skall inte vittna falsket, Du skall inte ta ifrån någon det som är hans, Hedra din far och din mor."*

Det är budorden på lagens andra tavla, om förhållandet till vår nästa, som Jesus hänvisar till. Och mannen svarar: *"Mästare, allt detta har jag hållit sedan jag var ung."*

Men någonting är det som inte stämmer. Ända från sin ungdom har den här mannen hållit sig till Guds bud, ja, han har uppfyllt allt vad buden kräver, påstår han. Och ändå har han ingen ro i samvetet. Om det är som han säger, att han *"hållit allt detta från sin ungdom"*, varför behöver han då fråga Jesus om vad han skall göra för att ärvä evigt liv? Räcker det inte till, allt han gjort?

LAGENS OK ELLER JESU OK

Det står att Jesus fick kärlek till den här mannen. Det betyder att detta var ingen självgod farisé, utan frågan den unge mannen kom med var en hjärtefråga. Har man hållit lagen lagom mycket, så att man inte tillämpat dess krav alltför strängt, så blir man en egenrättfärdig och självbelåten farisé, som frimodigt kan gå längst fram i templet och tacka Gud för att man är så mycket bättre än många andra. Då kan man räkna upp mycket gott man har gjort till sin egen berömmelse och tysta och lugna sitt samvete. Men för den som bygger sin rättfärdighet på egna gärningar blir det ändå aldrig någon verklig samvetsfrid.

Frälsningsvissheten uteblir. Man vet aldrig när man har gjort tillräckligt. Kanske behövs det något mer. Kanske har man varit försumlig i något avseende. Kanske är det något man missat, trots att man varit så noga i allt. Aldrig kan man vila. Alltid måste man vara på sin vakt. Alltid måste man tänka på vad man bör, vad man skall, vad man måste göra och inte göra. Ständigt måste man uppfylla all rättfärdighet. Och det tar aldrig någon ände.

Så var det för Paulus. Han hade ingalunda varit lättsinnig ifråga om Guds lag, utan levt så att han kunde hävda, att han efter den rättfärdighet som kommer av lagen var en fullkommen man.

Intet fanns att anmärka på hans laglydnad, och då hade han ändå levt efter de allra strängaste fariseiska regler. Kunde han då inte slå sig till ro och vara tillfreds? Nej, ändå var det inte nog.

Med en aldrig sinande iver fortsatte han med upprättandet av sin egen rättfärdighet. Han gick längre och längre i sin plikt att bekämpa Jesu namn, säger han själv. *"I mitt vilda raseri förföljde jag de beliga, dem som böll sig till Jesus, och röstade för att de skulle avrättas."* (Apg.26). En nåd att vila i var något för honom helt okänt. För den egenrättfärdige finns bara plikt, ingen nåd.

Hur annorlunda är det inte med Jesus, Frälsaren! *"Kom till mig, alla ni som arbetar och bär på tunga bördor så skall jag ge er vila. Ta på er mitt ok och lär av mig, ty jag är mild och ödmjuk i hjärtat. Då skall ni finna ro för era själar. Ty mitt ok är mildt, och min börda är lätt."* (Matt. 11: 28-30). Detta är något annat än lagens tunga ok. Detta är något annat än de fåfänga försöken att få till en egen rättfärdighet.

MÄSTARE, VAD SKALL JAG GÖRA FÖR ATT ÄRVA EVIGT LIV?

Är du bekant med frågeställningen? Har det blivit en hjärtats fråga? Har du någon erfarenhet av lagens bud i samvetet, av de fåfänga försöken att bli färdig med åtminstone någon del av hela listan av krav och fordringar, av ofriden i det inre, av vetenskapen om att aldrig räcka till, av bristen på frälsningsvisshet?

-Mästare, vad skall jag göra för att ärva evigt liv? *"Kom till mig all ni som arbetar och bär på tunga bördor."* Hos Jesus lyfts bördan av. Hos honom finner själen ro och vila. Där får samvetet frid för där får jag glömma allt eget och bara vila i det en annan har gjort. Den rike ynglingen hade en klar uppfattning om sin laglydnad: genom hela sin ungdom hade han uppfyllt allt vad lagen krävde = alla Guds bud, ty åttlydnad av andra tavlans bud kräver första tavlans uppfyllande. Men Jesus, som vet hur det står till i våra hjärtan, klädde av honom hans berömmelse. När den unge mannen säger sig ha hållit Guds bud ber Jesus honom praktisera sin lydnad. *"Ett fattas dig. Gå och sälj allt vad du äger och ge åt de fattiga, så skall du få en skatt i himlen. Och kom sedan och följ mig."*

Det är inget allmängiltigt bud, ett bud för alla människor, Jesus här uttalar. Men det var just vad den rike ynglingen behövde. Så blev han avslöjad. Så krossades hans egenrättfärdighet. Hans hjärta satt fast i rikedomens begär och priset Jesus satte var för högt. Han tog illa vid sig och gick sorgsen och bedrövad bort. Här nåddes han av Frälsarens kallelse, men det kostade för mycket.

Han älskade sina pengar mer än Jesus.

Tänk om man kunde utrota fattigdomen. Då skulle vi ha ett himmelrike på jorden. Kan man bara höja levnadsstandarden till drägliga nivåer, så skall människor bli nöjda och tillfreds. Det måste till lägre skatter och högre löner och bättre bidrag. Och ändå – trots att vi i vårt land har en levnadsstandard som majoriteten av jordens befolkning inte ens drömmer om, tycks vi inte ha fått nog. Missnöje, klagan, gnäll och fordringar frodas – mer och mer vill man ha. Hur mycket man än får kommer ständigt nya krav. Hur många bär inte på drömmen om rikedom!

Det behövde inte den rike ynglingen drömma om. Han var mycket rik, berättar Lukas. Men Jesus sade till honom: *"Ett fattas dig."* I själva verket saknade han allt. Och så är det än i dag.

Välfärdsmänniskan må ha det hur gott ställt som helst – har man inte Jesus, så fattas allt.

Nu såg sig Jesus omkring. Det var som ville han se om lärjungarna förstätt. Och så fortsätter han:

"Hur svårt är det inte för dem som är rika att komma in i Guds rike!" Nu blev lärjungarna förskräckta över hans ord, men Jesus upprepar och inskräper dem genom orden om kamelen och nålsögat.

Lärjungarna fattade att Jesus med sina ord alldeles stängde vägen till Guds rike för varje människa.

Lärjungarna hade ingen rikedom som stod i vägen. De var fattiga fiskare och de hade lämnat allt och följt Jesus. Men inför Jesu radikala ord om frälsningen blir de förskräckta. –Vem kan då bli frälst? Nej, för människor är det omöjligt. Det är lika omöjligt som för en kamel att ta sig igenom ett nålsöga.

Besvikna och bedrövade kan vi gå bort från Jesus, men komma till honom och komma in i Guds rike, det kan ingen människa av sig själv, av egna krafter eller genom egna viljebeslut. Men Gud kan det som för människor är omöjligt.

En djupt egenrättfärdig man mötte en gång Jesus utanför Damaskus stadspört. Där slogs hans egenrättfärdighet i spillror. All hans andliga rikedom blev till intet. Det blev skräp, skada och avskräde, moget för soptippen. Som en fattig syndare leddes han in genom Damaskus stadspört, men av den helige Ande leddes han genom den trånga porten in i Guds rike. Och sedan skrev han till oss alla: *Det är ett ord att lita på och värt att på allt sätt tas emot, att Kristus Jesus har kommit till världen för att frälsa syndare - och bland dem är jag den störste. Men jag mötte barmhärtighet, för att Kristus Jesus skulle visa hela sitt tålmod främst mot mig och låta mig bli en förebild för dem som skulle komma till tro på honom och vinna evigt liv.* (1 Tim. 1:13).

Vi vet inte hur det gick för den rike ynglingen. Ängrade han sig och vände om till Jesus så blev allt väl. Ty till honom är såväl fattig som rik välkommen, och hans högsta önskan är att få göra alla evigt rika, få skänka syndare all himlens härlighet. Därför blev han människa och kom till jorden. Därför led och dog han i allas ställe och köpte oss dyrt åt Gud med sitt blod. Och nu bjuder han oss alla att av bara nåd, alldeles gratis få vara saliga i honom. Så får du släppa allt eget, glömma all fåfänglig strävan, kasta bort all oro och som en salig syndare vila i Frälsarens armar. Men hur? *"För människor är det omöjligt, men inte för Gud. Ty för Gud är allting möjligt."* Amen.